

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

Кафедра обліку і аудиту та фінансів

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор, проректор з
науково-педагогічної роботи,
д.е.н., доцент
Яремко Ю.І.

«28» квітня» 2016 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ВВ.05 МЕТОДОЛОГІЯ ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ
ФІНАНСОВОЇ ПОЛІТИКИ**

рівень вищої освіти третій (освітньо-науковий) рівень
(назва освітнього рівня)

освітньо-наукова програма Економіка
(назва галузі знань)

спеціальність 051 «Економіка»
(шифр і назва спеціальності)

факультет економічний
(назва факультету)

Херсон, 2016 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Методологія формування та реалізації фінансової політики» підготовки здобувачів на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти спеціальності 051 «Економіка».

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Мармуль Лариса Олександрівна, д.е.н., професор
Танклевська Наталія Станіславівна, д.е.н., професор

Робочу програму навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри обліку, аудиту та фінансів

Протокол № 7 від «28» березня 2016 року

Завідувач кафедри

Танклевська Н.С.

Схвалено науково-методичною комісією зі спеціальності 051 «Економіка»

Протокол № 7 від «28» березня 2016 року

Голова

Галат Л.М.

Схвалено Вченою радою економічного факультету

Протокол № 7 від «29» березня 2016 року

Голова

Савченко О.Г.

Затверджено Вченою радою Державного вищого навчального закладу «Херсонський державний аграрний університет»

Протокол № 7 від «28» квітня 2016 року

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність (напрямок підготовки), освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань <u>05 «Соціальні та поведінкові науки»</u> (шифр і назва)	Нормативна	
Змістових частин – 1	Спеціальність : <u>051 “Економіка”</u>	Рік підготовки:	
Індивідуальне науково-дослідне завдання (назва)		2-й	2-й
Загальна кількість годин – 120/120		Семестр	
		3-й	3-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2,0 самостійної роботи студента – 4,0	Науково-освітній рівень: доктор філософії	Лекції	
		10 год.	10 год.
		Практичні, семінарські	
		14 год.	14 год.
		Лабораторні	
		0 год.	0 год.
		Самостійна робота	
		48 год.	48 год.
		Індивідуальні завдання: 48 год.	
		Вид контролю: залік	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 24/96 (20%/80%)

для заочної форми навчання – 24/96 (20%/80%)

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою викладання навчальної дисципліни «Методологія формування і реалізації фінансової політики» є формування у здобувачів вищої освіти науково-освітнього рівня доктора філософії системи знань у галузі фінансової політики України та практичних навичок по її реалізації не тільки на мікро-, а й на мезо- (регіональному) та макрорівні; навчити їх враховувати і використовувати у практичній роботі закономірності, методи, форми і механізми регулювання і управління економічними явищами та процесами, що відбуваються в сучасному суспільстві.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Методологія формування і реалізації фінансової політики» є:

- оволодіти теоретичними та організаційними основами сучасної фінансової політики України;
- поглиблено вивчити нормативно-правові акти в сфері фінансової політики України та їх практичного використання;
- отримати знання про умови, форми, методи, основні інструменти реалізації фінансової політики держави та порядок їх застосування;
- опанувати практичні навички з реалізації фінансово-економічної політики держави на рівні підприємства, регіону, галузі, держави.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен:

а) знати

- особливості національної фінансової політики України;
- порядок формування та управління реалізацією фінансової політики України;
- зміст основних напрямків фінансової політики України;
- основні положення національної фінансової політики в різних галузях та сферах діяльності;
- напрямки можливого вдосконалення фінансової політики України;
- основні тенденції економічного розвитку та пріоритети фінансової політики України.

б) уміти

- застосовувати на практиці основні положення фінансової політики України;
- використовувати різноманітні засоби та важелі впливу для досягнення цілей фінансової політики держави;
- формувати стратегію розвитку підприємства та приймати управлінські рішення орієнтовані на реалізацію фінансової політики України;
- розробляти пропозиції щодо вдосконалення механізмів реалізації фінансової політики держави.

Компетенції:

- вміти на основі економічної інформації проводити аналіз ефективності реалізації фінансової політики;

- оцінювати можливий вплив внутрішніх та зовнішніх факторів на показники діяльності підприємства та розробляти пропозиції щодо покращення фінансової політики;
- здійснювати оцінку фінансової політики до її впровадження.

Форми організації навчання – лекції, практичні заняття, самостійна робота із застосуванням наочності, технічних засобів навчання, що забезпечує закріплення теоретичних знань, а також сприяє отриманню практичних навичок і розвитку творчого мислення здобувачів.

Форми контролю та оцінювання знань здобувачів.

Поточний контроль і оцінювання знань здобувачів здійснюється на семінарських і практичних заняттях шляхом усного і письмового опитування, виконання контрольних робіт і завдань, тестовий та проміжний контроль.

Підсумкове оцінювання знань та умінь здобувачів здійснюється на заліку.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістова частина 1. Формування і реалізація фінансової політики: методологія і практика

Тема 1. Сутність державної фінансової політики, її мета і завдання.

- 1.1. Сутність фінансової політики держави.
- 1.2. Основи державної фінансової політики.
- 1.3. Рівні фінансової політики.

Тема 2. Методологічно-правові засади фінансової політики сучасної України.

- 2.1. Державна фінансова політика в Україні
- 2.2. Об'єкти і суб'єкти фінансової політики.
- 2.3. Взаємозв'язок фінансової політики підприємства і держави.
- 2.4. Міжнародні фінансові стандарти.

Тема 3. Фінансова політика як предмет діяльності держави.

- 3.1. Фінансова політика як інструмент регулювання економіки.
- 3.2. Зміст і сфери застосування фінансової політики.
- 3.3. Види фінансової політики.

Тема 4. Механізм реалізації фінансової політики.

- 4.1. Методи реалізації фінансової політики.
- 4.2. Інструменти реалізації фінансової політики.
- 4.3. Регіональна фінансова політика.

Тема 5. Сучасна фінансова політика України.

5.1. Особливості сучасного економічного розвитку України та побудови фінансової політики.

5.2. Фінансова політика у сфері регулювання грошового обігу.

5.3. Бюджетна політика.

5.4. Податкова політика.

5.5. Політика регулювання розвитку реального сектору економіки.

5.6. Зовнішня фінансова політика.

5.7. Інвестиційна політика.

Тема 6. Фінансова політика підприємства.

6.1. Основи фінансової політики підприємства.

6.2. Фінансове планування та прогнозування.

6.3. Політика управління капіталом.

6.4. Інвестиційна політика.

6.5. Політика управління поточними активами та зобов'язаннями.

6.6. Політика управління платоспроможністю.

6.7. Цінова політика.

6.8. Політика управління людськими ресурсами.

6.9. Політика управління прибутками.

6.10. Облікова політика.

6.11. Податкова політика.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових частин і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістова частина 1. Особливості організації обліку і оподаткування у суб'єктів підприємницької діяльності за видами економічної діяльності												
Тема 1. Сутність державної фінансової політики, її мета і завдання.	13	1	2		2	6	13	1	2		2	6
Тема 2. Методологічно-правові засади фінансової політики сучасної України.	13	1	2		4	6	13	1	2		4	6
Тема 3. Фінансова політика як предмет діяльності держави.	14	2	2		4	6	14	2	2		4	6
Тема 4. Механізм реалізації фінансової політики.	14	2	2		6	8	14	2	2		6	8
Тема 5. Сучасна фінансова політика України.	14	2	2		6	8	14	2	2		6	8
Тема 6. Фінансова політика підприємства	16	2	2		6	10	16	2	2		6	10
Підсумкова контрольна робота	6		2		-	4	6		2		-	4
Разом за змістовою частиною 1	100	10	14	-	28	48	100	10	14	-	28	48
ІНДЗ	20				20		20				20	
Усього годин	120	10	14	-	48	48	120	10	14	-	48	48

5. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Практичне заняття – це форма навчального заняття, при якій викладач організує детальний розгляд студентами окремих теоретичних положень навчальної дисципліни і формує вміння та навички їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання студентом відповідно сформульованих завдань.

Проведення практичного заняття ґрунтується на попередньо підготовленому методичному матеріалі – тестах для виявлення ступеня оволодіння студентами необхідними теоретичними положеннями, наборі завдань різної складності для розв'язування їх студентами на занятті.

Практичне заняття включає проведення попереднього контролю знань, вмінь і навичок здобувачів, постановку загальної проблеми викладачем та її обговорення за участю здобувачів, розв'язування завдань з їх обговоренням, розв'язування контрольних завдань, їх перевірку, оцінювання

Перелік тем практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Сутність державної фінансової політики, її мета і завдання.	2
2	Тема 2. Методологічно-правові засади фінансової політики сучасної України.	2
3	Тема 3. Фінансова політика як предмет діяльності держави.	2
4	Тема 4. Механізм реалізації фінансової політики.	2
5	Тема 5. Сучасна фінансова політика України.	2
6	Тема 6. Фінансова політика підприємства	4
Разом		14

6. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		
...		

7. САМОСТІЙНА РОБОТА

В освоєнні вузівських навчально-програмних матеріалів циклу облікових навчальних дисциплін надзвичайно важливу роль відіграє не тільки активна участь здобувачів на лекційних, семінарських і практичних заняттях, а й їх самостійна робота. Ерудиція будь-якого спеціаліста високого класу вимірюється не тільки тим, якою сумою конкретних знань вузівського рівня він володіє зі своєї спеціальності. Найважливішим, особливо для економічних спеціальностей, є те, чи володіє обліковець самостійним економічним мисленням, чи здатний він з дотриманням вимог науково-теоретичних засад використовувати цю конкретну суму знань в умовах мінливих соціально-економічних відносин.

У ході самостійної роботи студент має перетворитися на активного учасника навчального процесу, навчитися свідомо ставитися до оволодіння теоретичними і практичними знаннями, вільно орієнтуватися в інформаційному просторі, нести індивідуальну відповідальність за якість власної професійної підготовки. СРС включає: опрацювання лекційного матеріалу; опрацювання та вивчення рекомендованої літератури, основних термінів та понять за темами дисципліни; підготовку до практичних занять; поглиблене опрацювання окремих лекційних тем або питань; виконання завдань для самостійного опрацювання за вивченою темою; написання есе за заданою проблематикою; пошук (підбір) та огляд літературних джерел за заданою проблематикою дисципліни; аналітичний розгляд наукової публікації; контрольну перевірку студентами особистих знань за запитаннями для самодіагностики; підготовку до контрольних робіт та інших форм поточного контролю; підготовку до модульного контролю (колоквіуму); систематизацію вивченого матеріалу з

метою підготовки до заліку чи іспиту.

Необхідним елементом успішного засвоєння навчального матеріалу дисципліни є самостійна робота здобувачів з вітчизняною та зарубіжною спеціальною літературою, статтями у періодичних виданнях. Для цього рекомендується опрацьовувати законодавчі та нормативні акти, які публікуються в офіційних виданнях "Урядовий кур'єр", "Голос України", "Відомості Верховної Ради України", аналітичні коментарі та проблемні статті у періодичних виданнях: "Бухгалтерія. Податки. Бізнес", "Актуальні проблеми економіки", "Енциклопедія бухгалтера та економіста", "Економіка АПК" та інших

Перелік питань для самостійного опрацювання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Сутність державної фінансової політики, її мета і завдання.	6
2	Тема 2. Методологічно-правові засади фінансової політики сучасної України.	6
3	Тема 3. Фінансова політика як предмет діяльності держави.	6
4	Тема 4. Механізм реалізації фінансової політики.	8
5	Тема 5. Сучасна фінансова політика України.	8
6	Тема 6. Фінансова політика підприємства	14
Разом		48

8. ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ

Індивідуальні завдання – це різновид самостійної роботи, яка визначається як навчальна діяльність студента, спрямована на вивчення і оволодіння матеріалом навчальної дисципліни без участі викладача. Характерними ознаками цього є наявність завдання і цільової установки на його виконання. Кожному студенту індивідуально видаються питання для дискусій, для підготовки доповідей, інформаційних повідомлень з проблемних питань, а також завдання за складанням комплексного (тематичного) кросворду. Індивідуальне завдання виконується самостійно при консультуванні викладачем протягом вивчення навчальної дисципліни відповідно до графіка навчального процесу.

Виконання студентом індивідуального завдання має бути підпорядковане певним вимогам, а саме таким, як:

1) *розвиток мотиваційної установки*. Мотиваційна установка – це вироблення в особі внутрішньої потреби в постійній самостійній роботі і, головне, досягнення певних результатів задоволення цієї потреби;

2) *систематичність і безперервність*. Тривала перерва в роботі з навчальним матеріалом негативно впливає на засвоєння знань, спричиняє втрату логічного зв'язку з раніше вивченим. Несистематичність самостійної роботи унеможливує досягнення високих результатів у навчанні. Тому студент повинен звикнути працювати над навчальним матеріалом постійно, не випускати з поля зору жодної з навчальної дисциплін, вміло поєднувати їх

вивчення;

3) *послідовність у роботі*. Послідовність означає чітку упорядкованість, черговість етапів роботи. Не закінчивши вивчення однієї книги, не можна братися за іншу, далі за третю. Розкиданість і безсистемність читання породжують поверховість знань, унеможлиблюють тривале запам'ятовування прочитаного. При читанні конспекту лекцій, монографії, підручника, статті, навчального посібника не повинно залишатися нічого нез'ясованого. Не розібравшись хоча б в одному елементі системи міркувань автора книги, студент не зможе надалі повноцінно засвоювати навчальний матеріал;

4) *правильне планування самостійної роботи, раціональне використання часу*. Чіткий план допоможе раціонально структурувати виконання індивідуального завдання, зосередитися на найсуттєвіших питаннях.

Індивідуальне завдання припускає наявність таких елементів: практичної значущості; комплексного системного підходу до вирішення завдання; теоретичного використання передової сучасної методології і наукових розробок; наявність елементів творчості.

Студент у процесі роботи виробляє власний стиль, взявши до його основи наукову організацію праці. Економії часу сприяють знання основ комп'ютерної грамотності, бібліографії, система забезпечення обов'язковою літературою, вміння використовувати відповідні методи, способи і прийоми роботи.

Виконання індивідуального завдання сприяє формуванню у здобувачів інтелектуальних якостей, необхідних майбутньому фахівцю, виховує у здобувачів стійкі навички постійного поповнення своїх знань, самоосвіти, сприяє розвитку працелюбності, організованості й ініціативи, випробовує його сили, перевіряє волю, дисциплінованість тощо.

Перелік питань для виконання індивідуального завдання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Сутність державної фінансової політики, її мета і завдання.	2
2	Тема 2. Методологічно-правові засади фінансової політики сучасної України.	4
3	Тема 3. Фінансова політика як предмет діяльності держави.	4
4	Тема 4. Механізм реалізації фінансової політики.	6
5	Тема 5. Сучасна фінансова політика України.	6
6	Тема 6. Фінансова політика підприємства	6
7.	Виконання ІНДЗ	20
Разом		48

Теми рефератів

1. Відмінність та взаємозв'язок категорій фінансова політика, стратегія і тактика.
2. Типи і види фінансової політики у зарубіжних країнах.
3. Управління державними фінансами в Україні.
4. Поєднання фіскальної політики і структури бюджету.
5. Поєднання фіскальної політики та принципів оподаткування.
6. Політико-економічні, геополітичні та соціальні аспекти податкової політики.

7. Основні напрями реалізації фінансової політики підприємства.
8. Склад документів, які використовуються при фінансовому плануванні.
9. Поняття операційного та фінансового циклів.
10. Порядок розрахунку операційного і фінансового циклу.
11. Бюджет руху грошових коштів.
12. Короткостроковий фінансовий план.
13. Фінансова політика в умовах інфляції.
14. Підходи до визначення вартості капіталу підприємства.
15. Поняття середньозваженої вартості капіталу.
16. Вплив структури капіталу на вартість підприємства.
17. Формування оптимальної структури капіталу.
18. Методи контролю за грошовими коштами та чистим обіговим капіталом.
19. Методи контролю за дебіторською заборгованістю.
20. Застосування операційного аналізу при формуванні оптимальної структури собівартості.
21. Сутність та методи оптимізації залишку грошових коштів.
22. Сучасні моделі цінової політики підприємства.
23. Обґрунтування обсягів і напрямів інвестицій у розвиток бізнесу.
24. Основні методи оцінки ефективності інвестиційних проектів, їх переваги та недоліки.
25. Підходи до оцінки інвестиційної політики.
26. Фактори, що визначають дивідендну політику.
27. Реінвестиції і дивіденди.
28. Підходи до оцінки дивідендної політики.

Підготовка доповідей з проблемних питань

Доповідь складається з:

- аналізу економічної проблеми, явища чи суперечності, які безпосередньо стосуються навчальної дисципліни;
- висновку.

Аналіз проблеми містить виклад суті явища, поточного стану справ та його оцінку. Особливістю опису є те, що в ньому не потрібно наводити навчальний матеріал, який студенти окремо вивчають на семінарських заняттях (визначення термінів, переліки функцій, класифікацій чи принципів тощо), крім випадків, коли у визначеннях чи класифікаціях і міститься проблема, що є темою доповіді. Аналіз проблеми займає до 6-ти хвилин доповіді.

Висновок містить (якщо можливо) пропозиції щодо вирішення проблеми. У ньому доповідач використовує як власне обґрунтування проблеми, так і думку фахівців.

Критеріями оцінки доповіді є її змістовність, структурованість, зрозумілість і лаконічність. Питання для доповідей студент може вибрати із зазначеного переліку (узгодивши з викладачем) або запропонувати власну тему, також узгодивши її з викладачем. Письмове оформлення доповіді не обов'язкове. Під час доповіді можна користуватися зібраними матеріалами.

9. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

При викладанні дисципліни застосовуються такі методи навчання, як:

1. Репродуктивний.
2. Проблемного викладання.
3. Евристичний (частково-пошуковий).
4. Дослідницький.

Активізація навчально-пізнавальної діяльності здобувачів здійснюється через застосування таких форм навчання, як:

- проблемні лекції, лекції теоретичного моделювання;
- рольові ігри (елементи);
- презентації навчальних матеріалів, виконаних творчих завдань;
- застосування наочних матеріалів (фінансова звітність тощо);
- моделюючі вправи, розв'язування творчих задач та завдань;
- роботу в Інтернеті, бібліотеці;
- консультації (настановні, контрольні, проблемні).

Базовою є методика проблемного навчання у формі лекційних занять із застосуванням кейс-методів, дискусій, відео методів, мультимедійного методу і підготовки та обговорення індивідуальних проектів. Крім того застосовуються:

- метод усного контролю: індивідуальне / фронтальне опитування на семінарі.

- метод тестового контролю, поточні семестрові роботи та залікова робота.
- метод самоконтролю.
- метод письмового контролю: контрольна робота, письмовий екзамен.

Проблемні лекції спрямовані на розвиток логічного мислення здобувачів. Коло питань теми лекції обмежується двома-трьома ключовими моментами, увага здобувачів концентрується на матеріалі, що не знайшов відображення в підручниках, використовується передовий досвід. Під час лекцій використовується друкований опорний конспект у якому виділені головні висновки з питань, що розглядаються. При викладанні лекційного матеріалу студентам пропонуються питання для самостійного розмірковування. При цьому лектор задає запитання, які спонукають студента шукати розв'язання проблемної ситуації. Така система примушує здобувачів сконцентруватися і почати активно мислити в пошуках правильної відповіді.

Дискусії передбачають обмін думками та поглядами учасників з приводу даної теми (питання), а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди і переконання, виробляють вміння формулювати думки й висловлювати їх, вчать оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів.

Кейс-метод – метод аналізу конкретних ситуацій, який дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності спеціалістів і передбачає розгляд проблемних ситуацій у процесі вивчення навчального матеріалу.

Презентації – виступи перед аудиторією, що використовуються для представлення певних результатів роботи з виконання індивідуальних завдань.

10. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Проміжний контроль самостійної роботи здобувачів

Проміжний контроль з дисципліни включає оцінювання результатів самостійного вивчення теоретичного та практичного матеріалу.

Кожен здобувач повинен виконати підсумкову контрольну роботу (ПКР) за семестр.

Основні методи контролю знань здобувачів:

за окремою змістовою частиною:

- усна перевірка (опитування, розв'язання проблемних ситуацій тощо) на практичних заняттях, враховуючи, що рівень підготовки студента відображає систематичність його самостійної роботи над курсом (10 занять \times 1 бал = 10 балів);

- тестова перевірка за темами дисципліни (10 тем \times 1 бал = 10 балів);

- практична перевірка - розв'язання задач, вправ (10 робіт \times 2 бали = 20 балів);

- захист рефератів, доповідей (2 роботи \times 3 бали = 6 балів);

- виконання і захист ІНДЗ (4 бали).

- виконання підсумкової контрольної роботи (1 робота \times 10 балів = 10 балів).

Поточний контроль: загальна (максимальна) сума балів за змістову частину – 60; загальна (максимальна) сума балів - 60.

Студент може бути допущений до іспиту, якщо він має позитивні оцінки за підсумками кожної із змістових частин.

Підсумковий контроль: залік – загальна сума балів – 40.

Опитування є один із способів обліку знань. Критерії оцінювання відповідей:

- повнота і правильність відповіді;

- ступінь усвідомлення та розуміння вивченого;

- повне і правильне викладення (оформлення) відповіді.

Оцінка “5” (відмінно) – 1 бал – ставиться, коли вивчений матеріал засвоєний у повному обсязі, студент володіє необхідними знаннями і вміннями. Відповіді студента демонструють глибоке розуміння матеріалу, правильне застосування знань і умінь, необхідних для відповіді, не містять істотних помилок. Студент точно формулює думки і обґрунтовує їх послідовно, логічно викладає матеріал, виявляє вміння ілюструвати теоретичні знання, аналізує, наводить приклади і розв'язує проблемно-практичні ситуації, робить висновки.

Оцінка “4” (добре) – 0,75 бали – ставиться, коли студент володіє необхідними знаннями і вміннями (вимоги, що й на оцінку відмінно), проте у засвоєнні навчального матеріалу мають місце незначні прогалини і окремі неточності. Відповіді студента виявляють розуміння матеріалу, правильне застосування знань і умінь, необхідних для відповіді, але містять окремі помилки і невеликі неточності. При викладенні матеріалу допускається деяка непослідовність, незначні неточності у формуванні думок.

Оцінка “3” (задовільно) – 0,5 бали – ставиться, якщо студент володіє знаннями і уміннями з дисципліни, але вони носять розрізнений характер, знання недостатньо глибокі, а уміння проявляється слабо. У засвоєнні навчального матеріалу мають місце суттєві неточності. Відповіді не глибокі, містять істотні помилки, у тому числі у висновках, аргументація слабка.

Оцінка “2” (незадовільно) – 0-0,25 бали – ставиться, коли студент виявляє незнання більшої частини відповідного розділу вивченого матеріалу, допускає помилки в формуванні визначень, спотворює їх зміст, невпевнено викладає матеріал, або відповідь відсутня.

Розв’язання вправ, проблемно-аналітичних завдань

Оцінка “5” (відмінно) – 2 бали – студент дає повну, вичерпну та обгрунтовану відповідь. Вона складається з доцільного і логічного теоретичного обгрунтування отриманого результату, вірного посилення на відповідні закономірності, принципи, фактори.

Оцінка “4” (добре) – 1,5 бали – студент дає повну та обгрунтовану відповідь. Вона складається з доцільного і логічного теоретичного обгрунтування отриманого результату, вірного посилення на відповідні закономірності, принципи, фактори, але має неточності у визначеннях, формулюваннях.

Оцінка “3” (задовільно) – 0,75 бали – студент дає повну та обгрунтовану відповідь. Відповідь містить теоретичне обгрунтування отриманого результату, але не завжди посиляється на відповідні закономірності, принципи, фактори РПС, має неточності у визначеннях, формулюваннях.

Оцінка “2” (незадовільно) – 0-0,37 бали – студент розв’язує завдання без належного теоретичного обгрунтування результатів, рішення має суттєві помилки, зовсім не розв’язує завдання або невірно.

Виконання тестових завдань Тематичний тест складається з 10 завдань за правильне виконання яких студент отримує 1 бал. Одне правильно виконане тестове завдання має вагу в 0,1 бали.

Оцінка “5” (відмінно) – 0,9-1 бал.

Оцінка “4” (добре) – 0,6-0,8 бали.

Оцінка “3” (задовільно) – 0,3-0,5 бали.

Оцінка “2” (незадовільно) – 0-0,2 бали.

Виконання і захист доповідей Критеріями оцінювання реферативних робіт є повнота розкриття теми, висвітлення сучасного стану та перспективних змін об’єкта дослідження, дотримання логіки та послідовності викладу, якісне оформлення реферату з дотриманням вимог вищої школи, володіння матеріалом обраної теми при презентації реферату. Максимальна кількість балів за реферат з його захистом – 2 бали.

Оцінка “5” (відмінно) - 3 бали, якщо:

- тема реферату актуальна та відзначається практичною спрямованістю;
- у роботі здійснено ґрунтовний аналіз усіх аспектів проблеми;
- використано сучасні джерела, у тому числі періодичні видання, монографії, які дають змогу висвітлити теоретичні й прикладні аспекти теми;

- матеріал роботи добре структурований, логічно викладений та побудований на конкретному прикладі;

- висновки відповідають завданням роботи, свідчать про реалізацію мети дослідження;

- рекомендації є обґрунтованими та мають практичну значущість;

- роботу оформлено з дотриманням встановлених правил.

Оцінка “4” (добре) – 2,25 бали, якщо:

- тема реферату актуальна;

- у роботі здійснено аналіз основних аспектів проблеми;

- використано джерела, які дають змогу розкрити теоретичні й прикладні аспекти теми;

- матеріал роботи структурований, логічно викладений та побудований на конкретному прикладі;

- висновки відповідають завданням роботи;

- рекомендації мають практичну спрямованість;

- оформлення роботи в цілому відповідає встановленим правилам.

Оцінка “3” (задовільно) – 1,5 бал, якщо:

- здійснений студентом теоретичний аналіз не повною мірою відповідає темі, меті і завданням дослідження;

- використані джерела не дають можливості повністю розкрити проблему;

- висновки не повністю відповідають завданням роботи;

- рекомендації недостатньо обґрунтовані;

- робота в цілому оформлена згідно з правилами, але є певні недоліки.

Оцінка “2” (незадовільно) – 0-0,75 бали, якщо:

- здійснений студентом аналіз не відповідає темі, меті і завданням дослідження;

- у змісті реферату не аналізується об’єкт дослідження, певні положення не ілюструються (в т.ч. таблицями, графіками тощо).

- студент не використовував необхідні літературні, нормативні джерела і статистичні дані;

- висновки не відповідають завданням роботи;

- оформлення роботи не відповідає встановленим правилам.

Виконання і захист індивідуальних навчально-дослідних завдань

Якщо при перевірці в ІНДЗ не виявлено суттєвих помилок, оформлення її відповідає вимогам, то така робота може бути прийнята без захисту з оцінкою „відмінно”. У всіх інших випадках ІНДЗ захищається автором з виставленням відповідної оцінки в межах до 4 балів.

Оцінка “5” (відмінно), що відповідає 4 балам, ставиться: при виконанні ІНДЗ у повному обсязі, таблична та графічна частина не мають помилок; відповіді на запитання вичерпні й аргументовані; оформлення відповідає вимогам.

Оцінка “4” (добре), що відповідає 3 балам, ставиться якщо: ІНДЗ виконано в повному обсязі і вона не має помилок, які потребують її переробки; відповіді на запитання даються по суті, але не в деталях.

Оцінка “3” (задовільно), що відповідає 2 балам, ставиться, якщо ІНДЗ виконана не в повному обсязі; мають місце помилки; оформлення не відповідає вимогам; відповіді на запитання даються не в повному обсязі.

Оцінка “2” (незадовільно), що відповідає 1 балу, виставляється якщо: ІНДЗ виконана не в повному обсязі; мають місце суттєві помилки, які тягнуть за собою переробку; оформлення не відповідає вимогам; на запитання студента дає неправильні відповіді.

Підсумкові контрольні роботи Поточні підсумкові контрольні роботи містять практичну та теоретичну складові і включають:

ПКР – 1 теоретичне питання, 5 тестових завдань і 1 задача. Максимальна кількість балів за контрольну роботу – 10 балів, них за теоретичне питання – 3 бали, за тести – 2 бали (5 тестів по 0,4 бали), за задачу – 5 балів. Критерії оцінювання проблемно-аналітичних завдань відповідають екзаменаційним.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота							Сума
Змістова частина 1							100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	ПКР	
15	15	15	15	15	15	10	

T1, T2 ... T10 – теми змістової частини.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення

Для освоєння навчальної дисципліни “Методологія формування і реалізації фінансової політики” розроблено:

1. Конспект лекцій.
2. Робочий зошит для практичних занять.
3. Завдання для перевірки самостійної роботи.

12. Рекомендована література

1. Бюджетний кодекс України // Відомості Верховної Ради України, 2010р. № 50—51.
2. Податковий кодекс України від 2.12.2010р. №2755-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.rada.gov.ua
3. Митний Кодекс України: від 13.03.2012 № 4495-VI, із змінами.
4. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV із змінами.
5. Закон України «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні» від 08.09.2011 р. № 3715-VI із змінами.
6. Лук'яненко І. Бюджетно-податкова політика України: нові виклики : монографія / І. Лук'яненко, М. Сидорович. – К. : НаУКМА, 2014. – 229 с.
7. Податкова політика: теорія, методологія, інструментарій. Навчальний посібник. / Під редакцією д-ра екон. наук, проф. Іванова Ю. Б., д-ра екон. наук, проф. Майбурова І. А. – Х. : ВД «ІНЖЕК», 2010. – 492 с.
8. Бантон В. Д. Л. Фіскальна політика та механізм її реалізації / В. Д. Л. Бантон, В. І. Тарангул // Інвестиції: практика та досвід. – 2010. – № 21. – С. 30-35.
9. Дем'янчук І.А. Теоретичні основи фіскальної політики в умовах економічного спаду / І.А. Дем'янчук // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2015. – Вип. 4.
10. Заклекта-Берестовенко О. С. Податкова політика в системі економічної політики держави / О. С. Заклекта-Берестовенко // Ефективна економіка. – 2014. – № 3.
11. Касперович Ю. В. Податкові механізми відновлення соціально-економічного розвитку в контексті реформи 2016 року / Ю. В. Касперович. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.niss.gov.ua/articles/2299
12. Ползікова Г. В. Методи та інструменти податкової оптимізації / Г. В. Ползікова // Економічний простір. – 2015. – №93. – С. 221-229.
13. Ракул О. В. Фіскальна політика держави: проблеми розуміння / О. В. Ракул // Науковий вісник національної академії внутрішніх справ. – 2015. – № 1. – С. 44-50.
14. Соловйова Ю. М. Теоретичні засади та сутність бюджетної політики / Ю. М. Соловйова // Економічний часопис – XXI. – 2012. – № 5-6. – С. 10-12.
15. Стратегічні пріоритети і завдання податкової реформи в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.niss.gov.ua
16. Шевченко В. М. Принципи фіскальної політики держави на різних фазах економічного циклу / В. М. Шевченко // Бюлетень Міжнародного Нобелівського економічного форуму. – 2012. – № 1 (5). – Том 2. – С. 399-403.
17. Шикіна Н. А. Бюджетно-податкові важелі як інструмент розвитку економіки / Н. А. Шикіна, І. В. Мамонтова // Сталий розвиток економіки. – 2013. – № 1. – С. 345-348.
18. Закон України «Про Національний банк України» від 20.05.1999 № 679-XIV, із змінами.

19. Закон України «Про Антимонопольний комітет України» від 26.11.1993 № 3659-ХІІ, із змінами.

Електронні ресурси

матеріали:

- 1 бази даних Social Science Research Network (SSRN);
2. бази даних рецензованих наукових журналів Directory of Open Access Journals (DOAJ);
3. бази електронних журналів Internet Public Library (IPL);
4. світової електронної бібліотеки книг Google Book Search;
5. інтердисциплінарної бази наукових журналів Minerva Electronic Online Services,
6. архіву наукових публікацій установ Данії NARCIS,
7. репозитарію підрозділу бібліотеки Стенфордського університету HighWirePress;
8. відкритого архіву з економіки Research Papers in Economics (RePEc)(
- 9 сервісу пошуку FindArticles,
10. інформаційні ресурси наукової електронної бібліотеки eLIBRARY.RU.

13. Інформаційні ресурси

<i>№ з/п</i>	<i>Назва теми</i>	<i>Технічні засоби</i>
1.	Тема 1. Сутність державної фінансової політики, її мета і завдання	Графопроєктор з комплектом слайдів
2.	Тема 2. Методологічно-правові засади фінансової політики сучасної України.	Графопроєктор з комплектом слайдів
3.	Тема 3. Фінансова політика як предмет діяльності держави.	Графопроєктор з комплектом слайдів
4.	Тема 4. Механізм реалізації фінансової політики.	Графопроєктор з комплектом слайдів
5.	Тема 5. Сучасна фінансова політика України.	Графопроєктор з комплектом слайдів
6.	Тема 6. Фінансова політика підприємства	Графопроєктор з комплектом слайдів